

Felelős szerkesztő
Dr.
BALACZ ELEMÉR
Szerkesztőség:
I. ker. BELICEY-U.
9. SZ.

SZARVASI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
Egész évre 120 k.
Negyedévre 30 k.
Egyes szám 2 k.
Kiadóhivatal:
I. K. BELICEY
UT 9. SZÁM.

Laptulajdonos: a Szarvasi Kisgazdák és Földmívesek Pártköre

Felelős kiadó: Gulyás Pál.

Megjelenik minden Pénteken reggel.

Kenyérgondok

A szabadforgalomra való visszatérésben a kenyérgabona volt az utolsó. De akkor is, mikor a gabona felszabadításáról volt szó, minden alkalommal követeltük, hogy a szegény emberek olcsóbb kenyérét biztosítsa az állam. Hogy ez az intézkedés mennyire megokolt volt, mutatja a mai helyzet, mikor a termelőktől jórészt már összevásárolt gabona ára rohamosan emelkedett s a malmok és a közvetítők a liszten és a kenyéren tulságos hasznot hajtanak be. Sok helyen már uzsora folyik a kenyér körül. Ezt tűrni nem lehet.

A buzaár emelkedése, míg az a valuta romlásával larányban áll, megokolt. S hogy az áremelkedés csak ugyan a valutaingadozással van összefüggésben, ezen korábbi megállapításunkat igazolja ép a mai áresés, mikor a korona 2 és fél pontos javulása folytán 40–50 koronás áresés következett be a gabonapiacra. Minél inkább javul a korona, annál olcsóbb lesz a buza.

Amint azonban a gabonaár alakulása áthágja a valutaingadozás arányait, spekulációval állunk szemben, melyért a magyar földművelőtársadalom s annak pártja felelőséget nem vállal. Felelősek érte azok a spekulánsok, akik bejárják a falvakat s egymásra licitálva, egyik napról a másikra százakkal ígérnek többet a gabona métermázsájáért. Meg tudják ezt tenni, mert még mindig a magyar buza a legolcsóbb Európában.

Nem tudom, helyes volt-e, hogy a pénzügyminiszter a liszkivitel megengedte, mielőtt az országban az ellátás biztosítva van. De ha már megtörtént s a gabona, a liszt és kenyér körül mértéktelen spekuláció alakul ki, ennek korlátokat kell emelni. A lisztkivitel fölfüggesztését, vagy a kiviteli illeték fölemelését megfontolás tárgyává kell tenni. De attól sem szabad visszariadni, hogy a hatósági liszttel ellátandók közé újabb csoportokat vegyünk be. Mindenkit megillet ez a gondoskodás, aki — saját hibáján kívül — a drágaságot nem bírja áthárítani. Nem szabad megfeledkezni róla, hogy nagyon sok földmíves munkás is van, aki önhibáján kívül nem jutott nyári munkához.

A spekulánsokra pedig sujtson le a közigazgatás és a bíróság. Elég szigorú törvényeket hozott a nemzetgyűlés az árdragítók ellen.

Egy gróf a kisgazdákról.

— Gróf László Miklós oikko. —

A budapesti dunaparti kupolás csarnokban újból vihar tombolt. Durva kifejezések, gombos szavak a „Tisza” — „Perczel Dezső” röpködtek a levegőben és fehér zsebkendőket lobogtatott az ugynevezett ellenzék az elnök felé.

Ott ültem a karzaton szomorúan és busan „Nyugatmagyarország” elvesztése és a pacifisták újabb aljas merényletén gondolkozva s kerestem az indokokat, mi idézte elő a tomboló vihart, az ugynevezett ellenzék tüntető kivonulását.

Mit gondolsz te becsületes kisgazda, te nyomorgó köztisztviselő, ti éhező munkások, értetek, a ti megélhetésetek fontos kérdéseiről dühöngött a vihar?

Vagy talán a magyar emberek szívében összegyülemlött keserűség robbant ki elementáris erővel, azért mert a már teljes nyomorékká tett Magyarország szíve feletti utolsó fontust is, „Nyugatmagyarországot” le akarja vágni az antanté Shylock?

Az az undor tört talán ki, hogy Rejődök és Persiánok judáspénzért; a rendet felborítani, az átkos idegen fajt uralomra ültetni akarták és tálcán kínálták fel a még megmaradt országrészünket a cseheknek?

Ha azt hisztek, hogy ezen kérdések egyike vagy másika idézte elő a vihart — nagyon csalódtok. Oh nem. Hanem az ügy érdeméhez nem tartozó hárszabályzviata. De hagyjuk és ne kutassuk, hogy volt-e jogos indoka vagy nem a viharoknak; ne kutassuk azt sem, hogy a politika megkivánta-e azt vagy nem. De egyet minden politizálás nélkül nyugodtan és egész biztosan megállapíthatunk, azt, hogy a magyar igaz népképviselője, a „csizmások”-nak nevezett kisgazdapárt az egész vihar alatt józanságával, az ország érdekeinek szemeltartásával oly méltóságteljesen viselte magát, mely ismételtén arról tesz tanuságot, hogy a kisgazdák és azoknak vezetői nemcsak helyes tapintattal, hanem az ország vitállis érdekeinek megértésével a nemzetgyűlésnek alkotásra, a konszolidáció teljes megteremtésére alkalmas többségét teszik.

Amint erős, szívós kitartásnak, a megferdő eszmék ellenállásának, tiszta keresztény magyarságának számtalan tanujelét adja a világot felforgatni akaró öszirózsás forradalom és a mindent tönkretevő bolsevizmus idejében: ép úgy ősi energiájánál fogva, a harcban megedzve újabb bizonyítékát nyújtotta annak, hogy Magyarországnak újabb szilárd talajt elsősorban a magyar nép, a magyar kisgazdáknak kell keresni.

Mert az igazi keresztény magyar előtt több értékkel bír az a „csizmás” kisgazda, kinek politikája nem csal meg, kinek magyarságát, kereszténységét semmi sem ingatja meg, mint a dözsölő, internacionális eszmékkel telített, szavahihetetlen stréberek táborába.

Miért drágul a búza?

Nemrégiben a gabona szabad forgalmának következtében a búza ára lendületesen emelkedett és ezeröttszáz koronát is elért, ami nem kis ijedtséget szült azokban a fogyasztókban, akik félik a közeljövőt. És általában kifakadások hangzottak el a szabadforgalom ellen, amire a mai nehéz viszonyok között éppen nem éreztelen, hogy a földművelésügyi miniszterium sürgönyrendeletet küldött szét a határhoz közel eső törvényhatóságokhoz, amelyben a többek között ezeket mondja:

„Minthogy napról-napra több oldalról érkeznek hozzám jelentések arról, hogy a gabonaforgalom szabadabbá tétele folytán lelketlenül üzerek a gabonaneműeket és az örleményeket waggontételekben összevásárolják; és azokat részint szállításra igazolvánnyal, részint anélkül a határsávból fekvő egyes községekbe azon célból küldik, hogy onnan kedvező alkalommal az országterületéről kicsempésszék, illetve azt nyereséggel kellő időben értékesíthessék: szigorú kötelességévé teszem a hatóságoknak, hogy az ország határszéle felé történő ilyen szállításokat a legintenzívebben ellenőrizzék, a visszaélők szállítmányait őrizetbe vegyék és erről a rendőri büntető bíróságokat értesítsék.”

Az antanté bizottság 23-án veszi át Baranyát a szerbektől.

Az antanté misszió megkezdte működését Magyarországon déli megszállott területén. A baranyai szerb csapatok parancsnoka, György Gyervais ezredes azt a megbízatást kapta kormányától, hogy legyen készen a kiűrésnek bármely percben való foganatosítására. A kiűrés határozott időpontját még nem ismerik, azt azonban már megállapították, hogy augusztus 23-án veszi át az antantébizottság Baranyát. Valószínű, hogy a kiűrés már előbb meg fog történni. Linder Bélák mindent megtesznek, hogy akadályokat gördítsenek a baranyai terület átadása elé.

HIREK.

— Régi százkoronások. A magyar felülbélyegzésű régi százkoronás bankjegyeket ezentúl már csakis a magyar királyi államjegyjintézet és a magyar királyi állampénztárak kötelesek elfogadni fizetésképpen augusztus 31-éig. Ugyanítt augusztus 31-éig minden levonás nélkül ki is cserélhetők.

— 80 százalékra kell kiörölni a búzát. A minisztertanács által kibocsájtott 6485/1921. számú rendelet módosítja az 1921–22. termésévben a kormány által közfogyasztás céljára szánt termények kiörölni arányát. A búzát 80 kilogramm súly-

minőség, 2 százaléknál nem több idegen keverék) az egynemű korpá és hulladék elvonása után 80 százalékra kell kiörölni és ebből a Futura által megállapított minőségben darát és finom tészta lisztet az összszuly 25 százalékáig szabad előállítani. Dára e mennyiségből csak 2 százalékot tehet ki. Főzlisztet, amely a régi 2-es lisztnek felel meg, a megőrlés alá vett buzamennyiség 20 százalékáig, egyfajta kenyérlisztet az őrlés alá vett buzamennyiség összszulyának 35 százalékáig szabad előállítani. A 76 kilogrammos súlyminőségű rozsból és ketszeresből 63 százalék egységes kenyérlisztet és 15 százalék rozsángot kell előállítani. A megengedett összes őrlési hiány 1 és fél százalék lehet. A tengeri, árpa, köles stb. feldolgozásáról a földművelésügyi miniszter külön intézkedik.

— **Ahol 1300 százalék a pótdó.** Hihetetlenül hangzik, képtelenségnek tetszik, a Hajdusági Virradat című ujság mégis így írja, azt bizonyítja, hogy Biharországban, a szinmagyar kálvinista Sárrétudvari községben 1300 százalék a pótdó. E jobb sorsra érdemes magyar községnek már állítólag hét éven át nem volt költségelirányzata és zárszámadása. Bár a 116 hold községi ingatlant is eladták a község adósságai, terhei, mint az 1300 százalékos pótdó eléggé bizonyítja, nem csökkentek,

— **A kiviteli és behozatali engedélyek után szedhető díjak megállapítása.** A m. kir. kereskedelmi muzeum áru forgalmi irodája, mely a m. kir. pénzügyminiszter, valamint a m. kir. földművelésügyi miniszter urak megbízásából a részükről kiadásra kerülő kiviteli, illetve behozatali engedélyeket a feleknek kézbesíti, ezenül a m. kir. kereskedelmi muzeum külforgalmi irodája címet használja és a fenti megbízatás gyakorlása alkalmával a következő táblázat szerinti díjakat szedi:

Ha a szállítmány értéke: 1.000.000 koronát meg nem halad, az érték 1 — t 1.000.000—1.500.000 kor. közötti értéknél 10 000 K—át 1.500.000—2.000.000 kor. közötti értéknél 15.000 K—át 2.000.000—5.000.000 kor. közötti értéknél 20.000 K—át 5.000.000—10.000.000 kor. közötti értéknél 30.000 K—át 10.000.000—20.000.000 kor. közötti értéknél 40 000 K—át 20.000.000—koronát meghaladó értéknél 50.000 K—át.

— **Csongrád várossá alakul.** Csongrádról jelentik, hogy a község közgyűlése Csongrád rendezett tanácsu várossá való alakulását határozta el. Ebben az irányban a szükséges lépések már folyamatban vannak.

— **Műtrágyát kapnak a gazdák.** A földművelésügyi miniszterium értesítette a vármegyei gazdasági egyesületeket, hogy nagymennyiségű nyersfoszfát áll rendelkezésére. A szállítást a legrövidebb idő alatt megkezdik. A műtrágya a valutáris különbözet miatt elég drága. Kétféle áru kerül forgalomba: ásványi és csontliszt superfoszfát Métermázsánként 720—1080 korona lesz az ára.

— **Folytatódnak a rejtélyes tüzesetek Kecskeméten.** Megírtuk annak idején, hogy Kecskemét városában olyan tüzesetek fordulnak elő, melyeknek okát senki sem tudja megmagyarázni. Most újabb jelentések ugyancsak hasonló esetekről számolnak be. A Holló-utca 10. számú házban Király Sándor lakásában történt, hogy az egyik szoba minden különös ok nélkül kigyulladt. Amikor a megrémült emberek be-szaladtak a szobába, észrevették, hogy az ablak mellett álló nagy szekrény elmozdult a helyéből, sőt kigyulladt a konyhában a katlant borító papiros is, jóllehet a katlanban már napok óta nem volt tűz. A kivonult tűzoltóság és rendőrség mindent megtett, hogy valamiképp a rejtély nyomára jussanak, de eddig teljesen eredménytelenül.

— **Ritka égi tűnemény.** Kaposvárott különös égi tűnemény volt. Augusztus 9-én este 7 óra tájban a keleti égbolton mintha egy második nap kelt volna fel, oly fényes lett az égbolt. A jelenség körülbelül félórát

tartott. Eleinte fehér, majd később rózsaszínű sugarak voltak láthatók. A különös tűneményt százával jöttek ki megcsodálni az emberek az utcára.

— **Akinek ötven kalap nem elég.** A londoni bíróság előtt a napokban válopör pergett le, amelyet egy angol tiszt, Maurice Platt indított felesége ellen. A tiszt azért akart elválni feleségétől, mert mérhetetlenül tékozló. Legutóbb ez asszony egyszerre ötven kalapot vásárolt, amelynek az ára, nem számítva egy kék róka bundát, nyolcvanezer frankra rug. Az asszony sohasem vásárolt háromszáz franknál olcsóbb inget. A tékozló feleségnek nem kevesebb, mint 25 bundája, 88 parádés ruhája és 114 pár selyemharisnyája van.

— **Még öt nyáron tart a kánikula.** Hideg és nedves volt az időjárás a következő időközökben: 1735—1755, 1765—1785, 1806—1825, 1835—1855, 1871—1885. Meleg és száraz: 1750—1765, 1785—1805, 1825—1835, 1855—1870, 1885—1900. Moreux meteorológus szerint a mostani meleg és száraz periódus 1918-ban kezdődött és 1935-ig fog tartani s a legnagyobb meleget és szárazságot 1926 körül várhatjuk. Egyelőre tehát még ugyiszólván csak a kezdetén vagyunk a forró periódusnak, mely kétségtelenül határozottabban nyilvánul meg, mint a múlt századbéli három hasonló meleg és száraz időszak s így el lehetünk készülvén rá, hogy még négy-öt éven keresztül egyre forróbb és szárazabb nyarunk lesz, annál is inkább, mert valamennyi európai tónál és folyónál máris erős apadást észleltek s kiszáradásunk természetesen még szárazabbá teszi a légkört.

— **Tizenkét forint ötven krajcár — egy évi fizetés.** Egyik vidéki lapban olvastuk az alábbi esetet. A pengő forint világából maradt Nánay István, öreg karca-gi zsellérember, aki 48 éve szolgál egyazon uraságnál. Negyvennyolc éve kapja a rendszeres komencióját és 20 korona évi fizetését. Husz korona mégis csak kevés — gondolta magában Nánay István bátyánk és nagymerészen beállított az urasághoz — fizetésemelést kérni.

— Kevés már a tiz pengő, instálom — rukkolt ki a kérésével —, emelni kéne. Aztán elsiránkozta, milyen drága ez, az amaz, milyen kötnivaló zsvány a Mózsai, aki nem áfall három pengőt bevasalni azért a lötyt pálinkáért. Vagy félóráig beszélt Nánay István bátyánk, végre is elsütötte a nagyágyut: tizenkét forint ötven krajcár, egy vassal sem kevesebb. Ennyi kell neki egy évre. Szóval öt koronával ő is emelt. Mondanunk sem kell persze, hogy az öreg szenvedő megkapta a keittőlvenet.

Egyház. Iskola.

Egy lelkes véleménye a népiskoláról.

A békési ág. hitv. egyházmegye iskolaszéke aug. 16-án d. e. 9 órakor ülést tartott az orosházi ev. egyház tanácstermében. Az egyházi életre igen fontos ügyek megbeszélése képezte az ülés tárgyait, amelyek között különösen kivált s nagy figyelmet keltett Bartos Pál szarvasi evang. lelkes, egyházmegyei tanügyi előadó évi jelentése, amelynek minden sora tanúbizonyság arról, hogy az előadónak, amióta lelkes, a tanügyi volt az a munkamező, amelyhez lelke a legtöbb ambícióval vonzódt. Nincs meglepedve az iskolák mai tanítási eredményével. Többet vár és követel. Vezető helyen szeretné látni a protestáns iskolákat. Jelentésének ide vonatkozó részét közöljük a következőkben:

„Arra fogom inkább helyezni a súlyt, hogy tanügyünk eszményét és állapotát összeveve, mennél tüzetesebben vizsgálódjam az esetleges bajok felett és mennél erélyesebb kézzel nyuljak úgy az orvoslásnak, mint a talált nemes értékek felemelésének kérdéséhez.

Eszmény? A protestáns iskola és tanügyi eszménye? Meghatározza ezt az eszményt egyrészt a mult. A protestáns iskolák multja a jelen felett ezer és ezer méterrel feljebb fekvő tengerszem, melybe ha a környező sziklákról alá tekintünk, nagyon kicsiknek látjuk magunkat annak fenséges, nyugodt tükrében.

Nem mondom én ezzel azt, hogy mögötte volnánk a más felekezeti elemi iskolai oktatásnak, vagy nagyon elmaradtunk volna az állam népiskolai munkájától, de azt meg kell állapítanunk, hogy azt a vezető, felsőbbbűség szerepet, amely becsületet szerzett egyhá-zunknak a multban, a jelenben már nem töltjük be. Ha most már kérdjük, miben határozódniék meg az a szint, mely bennünket más akármilyen tanügynek fölébe vinne, — e kérdésre adandó felelet lesz az ev. tanügyi mai eszménye.

Irti, olvasni, számolni, tantárgyakat elvégezni, szép vizsgákat felmutatni, ezt megadhatja tanulóknak és a tanügynek minden iskola! Nekünk evangélikusoknak, kik az evangéliumot, mint diadalmas életelvet szeretjük felkeresni, — mennél több tudással, mennél nagyobb sikerrel életté kell tennünk. Más mondhatja: minék a népnek a legelemből ismereten túl terjedő tudás, a mi iskoláinknak arra kell törekedniök, hogy az életbe a legkülönb egyéneket bocsássák ki, — akár az életküzdelemben való felfegyverzettség, akár a meggyőződés ereje szempontjából. Majdnem azt merném mondani, hogy a hol a háborus iskola bevégezte a munkát, az igazi evangélikus nivós tanításnak ott kellene a többi közül kilendülve kezdődnie.

Földrajzból a legszélesebb körű tudást kell nyújtani, mert ez az alapja a szélesebb látókörnek. A térképet minden ízében ismerni térkép nélkül. Még pedig az egész földgömböt ismerni. E nélkül néhány a gyermek előtt nyakatekert névre zsugorodik a földrajzi ismeret.

A természetrajz, természettan, egészségtan tanításában a gyakorlati és hasznossági szempont irányában sokkal tovább kellene haladni — annál a csáknem semminél, a mit e tekintetben a legtöbb iskola nyújt.

Teljesen más irányban kell megragadni a történelmi tanítás fonalát. Itt a jellemek, a megragadó, lélek és jellem fejlesztő események lelkes rajza vésődjék be a gyermek lelkébe. E nélkül a történelem ismeret néhány kinosan betanult és úgy a hogy leadott értéktelen lecke nivótlanságába süllyed.

A számtan a legtöbb iskolánál kielégítően, sőt itt-ott jelesen kultivált tantárgy. De csaknem teljesen elhanyagolt a mértannak a leg-egyszerűbb ember számára is nélkülözhetetlen anyaga.

A kézmunkáknak és a slőjdnek mint kézügyességet fejlesztő és hasznos ipari foglalkozáshoz alapot nyújtó tárgyaknak sekönnan nem volna szabad hiányoznia és sajnos, az iskolák legtöbbjénél nyoma sincs az irántuk való készsének.

Az ének tanítás tekintetében vagyunk még a legmesszebb a többi más jellegű iskolával szemben. A mi ősv. evangélikus, nagyerejű és szép melódiájú énekeink előre ragadtak bennünket. Sajnos a gyengébb énekkészsgű tanítókat kiségitő, a rátermetteket megsegítő harmóniumokat, ezeket a legértékesebb butorait az iskolának hiába keressük iskolai lellárainkban.

A testgyakorlást a belátás és a végzetes sors egyaránt a legelső feladataink közé írták elénk. Hosszumétás testedző játékainktól elfordultunk, a fegyvelmező csapatgyakorlatokat, fel nem karoltuk, pedig „mens sano in corpore sano“ és a kezünkben kiütött kardot előbb-utóbb erős karral újra fel kell emelnünk a porból, ha nem egyébbért, végső önvédelemre.

Utolsó tantárgynak hagytam azt, amelyiket a legelső hely illet meg mindenkoron a protestáns iskolában, a vallástant. Szántszándékkal, mert itt a két, fentebb hangoztatott szempont, a hasznosság és jellemképzés egyesülnek. Nem tartom okosnak és méltónak, hogy a vallástanban olyan ismeretekre pazaroljuk az időt, amik célt tévesztenek és az életbe kikérülve a porba hullá-

nak. A káté tanításánál teljesen elegendőnek látom a Luther kis kateját. A biblia történetekből nagyon megrostálnám az ó-szövetségeket és több lendülettel karolnám fel az új-szövetséget. Jézus számtalan gyönyörű példázatának nem jut hely a tankönyvekben és a végzett tananyagban Ábrahám és Lót, Ezsau és Jákób, Sámuel, Saul, Illés és egyéb zsidó nemzeti atyák és hősök erkölcsileg kevés magu históriát miatt. És azután ne tanítsunk többet a bibliáról, mint a bibliából. Jézus tanításaiból tankönyvet kellene szerkeszteni, hogy üdvözítőnk evangéliomának mesés tárháza jobban kinyitassék már a fogékony gyermeklélek előtt. Többet gyümölcsozne az életben, mint a káté sokszorosán forgatott magyarázata. Az én vallás-tanítási programom: éneket, Jézust és egyházszeretettel. Ez meghozná a sokszoros gyümölcset: az istenfélelmet és tiszta erkölcsöt, a hithűséget, a protestáns öntudatot és jellemet — de a gazdasági gyarapodást és minden csaló és félrevezető befolyással szemben a józan önállóságot is.

Ezermestereket, derék polgárokat, hithű evangélikusokat, olyan keresztyéneket nevelünk, akik a Jézus szavain haladnak: „Igyetek okosak...”

Ennek a tanítási nivónak a megvalósításához azonban három dolog szükséges: jó tanító, jó tankönyv és jól felszerelt iskola. Tanítóink kapott alkalmazás szerint két csoportba oszthatók: rendes és rendkívüli tanerők.

Rendes tanítóinkról a körlelkészi jelentések általában elismeréssel emlíkeznek meg. Az egyénenként való méltatást a körlelkészi jelentések tartalmazzák, azokat az egyházközségekben köröztetni fogom. Meg kell állapítanom, hogy rátermettség és buzgóság tekintetében a beérkezett vizsgai jelentések szerint tanítói karunk tulnyomó többsége hivatása magaslatán áll, rendes tanító teljesen gyenge vizsgájáról nem tudnak a körlelkészek. Ennek a tanítói karának azonban a jövőbeni eredményes, sőt az imént vázolt kimagasló eredmények felmutatásához és az evangélikus tanügynek a legelső közepé emeléséhez az egyházak és a felettes hatóságok részéről teljes megértésre, támogató jóindulatra van szüksége. A melyik egyház teheti, segítse meg tanítóját a mostani megélhetési halálharcban. A gyűlések részvételét font és aiant tekintsenek egy a tanítóra, mint akinek nem csak kötelességteljesítő robotos, hanem egyház és nemzedékepítő munkatársi szerepe van az Ur szőlőjében. Szeretném, ha a világi és lelkes vezető elem összeforrna a tanítósággal megértő és támogató testvéri szeretetben. Szeretném, ha a presbitériumok elevenen éreznék, hogy gyermekeik és iskoláik sorsának legtöbb szála a tanítók kezében fut össze. Az így megbecsült tanítói kar csak még inkább megbecsülné önmagát és megsokszorozott munkakedvvel lépne át mindennap az iskola küszöbét és harmonikus lelkiáldást árasztana a gyermekek lelkületébe. Ezt célozza az a kerületi figyelmeztető határozat is, hogy a tanári és tanítói elem az egyházi életbe fokozatosan bevonassék.

* **Tanerők beosztása.** Az ág. hitv. ev. egyház hat osztályú „Központi iskola”-jában a tanerők következőleg oszttak be: I. oszt. Slajcho István, II. oszt. Kóczy Mihály, III. oszt. Rohoska Jenő, IV. oszt. Garai Soma, V. oszt. Gyuris Mátyás, VI. oszt. Dankó Soma. A női kézimunka és a kézügyesítő gyakorlatokat ezen iskola összes osztályai-ban özv. Botka Józsefné szül. Kutlik Irén vezeti.

* **Numerus-clausus a népiskolában.** Az ág. hitv. ev. egyház iskolaszéke, tekintettel arra, hogy bármely iskolájában tisztán magyar nyelven tanulhat bárki, de különösen arra való tekintettel, hogy úgy az ó-, mint az új-templom melletti V—VI. oszt. fiú iskoláknak kis számú növendékre van kilátásuk, elhatározta, hogy a tisztán magyar tannyelvű V—VI. oszt. fiúiskola csak meghatározott számú növendéket vehet fel és azonfelül jelentkezők a jelzett két iskolába utasíttatnak.

* **Tanítónő választás.** Az ág. hitv. ev. egyháznál betöltendő női kézimunka tanítónői állásra két pályázó jelentkezett. Az iskolaszék egyhangulag Palkovics Juliskát ajánlja a választó közgyűlésnek, amely aug. 28-án d. e. 11 órakor lesz megtartva az új-templomban, Bartos Pál lelkész, esperes-helyettes elnöklése mellett.

* **Osztály-beosztások.** Az ág. hitv. ev. egyház tisztán magyar tannyelvű népiskolájának osztályai az 1921—22-ik tanévre következőleg oszttak be: I. és II-ik fiú és leányosztály Frankó Mihály tanító vezetésével a Kossuth-téri iskolában délután 1—4 óráig való tanítással, III. és IV-ik fiú és leányosztály Rohoska Géza tanító vezetésével a Kossuth-téri iskolában délelőtt 8— d. u. 1-ig való tanítással, V. és VI. fiú osztály Molnár János tanító vezetésével „Központi” magyar fiúiskolában.

EGYESÜLETEK.

(**Rokkantak köréből.**) A helybeli rokkant egyesület köszönettel nyugtatja, hogy a Szarvasi Szeszfőzde Szövetkezet 250 koronát bocsájtott az egyesület rendelkezésére. Ez alkalommal az egyesület újból is tudomására hozza az egyesületet mindig pártoló közönségnek, hogy e hó 21-én a „Vadgalamb” színpadhozával a lelkes leánygárda és ifjuság közreműködésével egy műkedvelői előadást tart a városi szinkör helyiségében este 7 órai kezdettel, a melynek lelkes támogatását a nagyközönség részéről annál inkább meri remélni az egyesület, mivel az esetleg befolyó tiszta jövedelem a hadi-árvák karácsonyi felségélyezésére lesz fordítva. Jegyek Wéber István kistőzsdéjében szombaton és vasárnap délig előre válthatók, vasárnap délután pedig a szinkör helyiségében, este a pénztárnál szerezhetők be. Előadás után az „Árpád”-szálló összes helyiségében táncmulatság lesz, amelynek keretében egy jótékony adakozás útján nyert, játékbaba fog kisorsoltatni. A földszinti ülő és páholyjegyek a táncmulatságra, mint belépőjegyek, érvényesek.

(**Oncsik Pál**) felhívja a rokkant egyesület vezetősege, hogy a nemzetgyűlési képviselőnk útján kéri és a pénzügyminiszter által kiutalt pénze felvétele végett a szarvasi adóhivatalnál jelentkezzen.

Regényosarmok.

A granadai rózsa.

Írta: Jean Rameau

(31)

A volt trappista most már igazán boldognak érezte magát.

Azt azonban már tisztán belátta, hogy nem szereti Mártont olyan hévvel, mint eddig. Nem mondta már el neki minden örömet és bánatát, sőt néhány nap óta kissé el is hanyagolta.

— Lakjál legalább jól, öregem! — biztatta Lázár és megkínálta egy adag kukoricával, — legalább e tekintetben ne szenvedjél hiányt. S mikor megette a kukoricát, nem minden torkosság nélkül megszagolta a jászolához közel álló kosarakat, melyekből kellemes szőlő-illat jutott el hozzá.

• A kosarakban Lázár szárított törkölyt fedezett fel.

— Szereted ezt, Márton barátom? — kérdezte a fiatal ember. — Akkor csak rajta! Ne foszd meg magadat semmiféle élvezetlől, szegény halálra ítél.

Az ökor nem mondatta ezt magának kétszer, hanem befalta a törkölyt és tekintete vigan csillogott a csemege élvezete után. Még a legyeket is lenyelte, amelyek elég vakmerően osztozni akartak élvezetében.

A lakoma után Lázár fejszét vett magához és kötőféket vetvén Márton nyakára,

Vásárolunk mindenféle

GABONÁT

ELADUNK mindenféle mezőgazdasági eszközt

„FUTURA”

BÉKÉSMEGYEI KIREDELTSÉGE

BÉKÉSCSABA, Kossuth-tér 8.
— Telefon 88. és 154. —

Helyi megbízott:

A Szarvasi Gazdák és Iparosok Szövetkezete.
— Telefon: 46. 5—13

elindult vele a bontocni erdő irányában. Utközben pedig elbeszélgetett az állattal — Mialatt én a fákat irtom, te legelni fogsz. Nagyon jó dolgunk lesz a hűvösben, ahol izes fű nő. S ha megkívánja a szíved ugrálhatsz kényed-kedved szerint.

De Márton be se várta az engedélyt a fickándozásra. Valósággal megbolondult és úgy viselkedett, mint valami bika, a melyet viadalokra neveltek. Farka fölfelé kunkorodott, orriyukaiból forró pára lövelt, aztán nekiment a fának szarvaival, mintha gyökerektől akarná őket kitépni.

— Tisztelet és becsület, öreg barátom — mondá nevére Lázár — de azt hiszem, hogy kissé be vagy csipve.

Nagyon jól mulatott azon a hatáson, melyet a törköly élvezete az ő jámbor ökrére tett.

Kiérték a tisztásra, ahol Lázár elővigyázatból kipányvazta az ökröt, aztán pedig a fák felé tartott, melyeket ki akart vágni.

Lázár azalatt munkához látott, mert körülbelül egy tucat fát akart kiirtani.

De hirtelen rémült kiáltást hallott. Hátra fordult és Genovévát pillantotta meg, a mint halálra ijedten a nekivadult ökor elő menekült.

— Márton! — kiáltott megrémülve Lázár.

— Márton! megállj!

De az állat nem figyelt szavára, hanem még dühösebben üldözte az egyre segélyért kiáltozó fiatal leányt.

Genovéva megbotlott ruhájának uszályában és a földre esett.

Folyt. köv.

Megvételre keresek

egy huzatos jókarban levő 8-as garnitúrát lehetőleg herefejtővel, egy izmkepes 8-as kazánt huzatost. **ELADOK** egy garnitúra izmkepes 6-os garnitúrát huzatost, egy jó tűzszekrényt 8-as kazánhoz, egy hegyer dugattyúval eladó. **Guttman Lajos gépműhelyében.** 1—5

Szabó József hasáb tűzfűtő fűrészel géppel mázsánként 4, 5, 6 és 7 koronáért. Érdeklődők Kovácsik Károly üzletében vagy nálam IV. ker, 263, 1—2

Eladó több métermáza benzín Kugyela János II. ker. 539. sz. házában.

Eladó. Özv. Csicsely Jánosné örökösai háza IV. ker. 405. házsz. alatt eladó.

Fiúk lapelárúsítónak jó keresettel felvétetnek a „Szarvasi Ujság” kiadóhivatalában.

Nyilt-tér.*)**Nyilatkozat.**

Alólirott Medvegy Mihály etető és Leszenyiczky András etető szarvasi lakosok, akik Simon András és társa Grajczjar Mihály géptulajdonos szarvasi lakosoknál az 1921. évi cséplési idényben nevezett géptulajdonosok gépénél alkalmazásban voltunk, ezennel kijelentjük, hogy a „Szarvasi Hírlap” 1921. évi aug 13-án megjelent 33-ik számában közzétett, Simon Andrásra s illetve nevezett géptulajdonosok velünk való cséplési elszámolására vonatkozó nyilt-teret sem magunk alá nem irtuk, sem annak aláírására senkit meg nem bízunk. Erre okunk annál kevésbé sem volt és nincs is, mert velünk és az együttes jelenlétünkön történt elszámolásnál a fűtővel, sőt a gépesszel is nevezett géptulajdonosok nemcsak a szerződés szerinti pontossággal, de azon túlmenőleg is számoltak el a mi javunkra.

Aláíratott azzal, hogy alólirottak már évek óta vagyunk nevezett géptulajdonosok gépénél alkalmazásban, de ellenük nemcsak hogy részünkről, de tudunkkal a velünk ezen idő alatt alkalmazásban volt többi munkások részéről sem mertült fel panasz.

Medvegy Mihály s. k.

Leszenyiczky András s. k.

Előttünk:

Raskó Kálmán s. k.

Legyessy Sámuel s. k.

* E rovatban közöltékért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

Jókarban levő biciklit eladó

esetleg gabonáért elcserélendő III. kerület 280. szám alatt. 2—3

Boroshordók

minden nagyságban és mennyiségben elsőrendű főlgyfából kaphatók

Böhm Kálmán

hordógyár részvénytársaság

Budapest, VI., Szabolcs-utca 19.

Telefon: 146-12.

„Patentzárósztyál” 2—10

Egy gazdasági ponyva eladó. Cím a kiadóhivatalnál megtudható.

Eladó ház. Fekete Bernát háza eladó. Értekezni lehet ugyanott. 2—4

Értesítés.

Az Egyesült Szikvizgyár tudomására hozza a t. közönségnek, hogy szikvizgyár telepén legújabbán bevezette a málna- és citromszörppel készített hűtő ital előállítását is. Ugy a hűtő ital, mint a szikviz megrendelésre házhoz lesz szállítva. Megrendeléseket szívesen fogad és gyorsan teljesít a gyártelep vezetője **Vitalis János** kereskedő.

Elvállalok esküvők vagy más egyéb ünnepi alkalmakkor sütést, főzést, torták készítését. Petrovics Andrásné, II. ker 370 szám.

EGY PATKÁNYFOGÓ

kölyök kutya

ELADÓ. Cím a kiadóhivatalban.

Hentes üzletemben

naponta

FRIS VIRSLI

szafaládé és mindenféle hideg felvágottak kaphatók.

Sertés, juh, napi áron. **Áruk** kívánatra házhoz szállítanak.

Szíves pártfogást kér tisztelettel

GYURIK GYÖRGY

hentesmester.

5—?

Andrássy Dezső és Társa

építészeti vállalati és szállítási irodája SZARVAS, I. KERÜLET 144. SZÁM.

VÁLLAL: épülettervezést és felépítést. háztartározást, épület átalakításokat, gyár és raktár építkezéseket.

SZÁLLIT: meszet, cementet, homokot, téglát, burkolólapokat, kavicsot, kátránypapírt, gipszet, épületfát, palát, fedélcserépet, tűzifát és szenet. Házat, telket keresvevői részére.

KERESKEDÉS: Piac térről község házával szembe, Beliczey-ut 115. sz. (volt Lusztig házba) helyeztetett át. 15—13

GUTTMANN LAJOS GÉPMŰHELYE

VOLT KARDOS ÉS GUTTMANN GÉPMŰHELY

Uj és legmodernebb szerszámgepekkel a legjutányosabban készít:

Mindennemű vas és fémpari munkát.

Tömegcikkek gyártását elvállalja.

Autogén hegesztés és vágás a legjutányosabban.

A cséplési idő alatt raktárról szállít mindennemű gépalkatrészt, csapokat, szelepeket, komplett dugattyút, gyűrűket, csapagyaat, teljes vezérmű raktáron, dobosar, gépszűt, szelepek, stb.

Csapágyak kiöntése és esztergálása.

Az új gépekkel felszerelt műhelyben bér munkák is végezhetők.

Mindennemű lakatos munkák pontos és jutányos készítése!

9—26

Teljes kazán felszerelés!

Kazánkovács munkák a legjutányosabban és felelősséggel végeztetnek!

Gépek átalakítása, teljes magánjáró öntvények raktáron.

Összes gép- és motor szerelési munkák!

Malmi munkák pontos, gyors és jutányos végezése!

Aratógépresek és mindennemű mezőgazdasági gépek javítása és készítése. Az úszón megnyitló mezőgazdasági gépraktárban kaphatók lesznek az összes mezőgazdasági gépek és eszközök, akék, vetőgépek, morzsolók, darálók, boronák, stb., melyek már most előjegyezhetők.

Elvállal gazdaságok és műhelyek berendezését.

Veszek és eladok mindennemű gépet!

Fehér Kereszt drogéria

NAGYTRAFIK MELLETT, BELICZEY-UTON.

A NYÁRI HOSEG ROPPANT

pusztítja az apró jószágot. A baromfi és sertésvész ellen minden háztartásnak biztos védekezés a *Kurtin baromfi vész elleni szer.* Kapható kizárólag a *Fehér Kereszt drogériában* a nagytrafik mellett. Ugyanott kaphatók az összes háztartásban és gazdaságban nélkülözhetetlen cikkek, u. m.: benzín, tüzkő, ruhafesték, tejoltó, kreolin, sósav, karbolsav, rum, cognac, tea, kakaó stb. A legdrágábban vesszük meg üres gyógyszeres üvegeit, kenőcsös tégelyeit és egyéb mindenféle üvegeit, ha azokat tisztán kimosva beszállítja a drogériába. 11—12

Nyomatott özv. Csaszvan Györgyné könyvnyomdájában Szarvason Beliczey-ut 9 szám.